

Ontworpen door

5.1.2e

5.1.2e

T 06 5.1.2e

M

5.1.2e @minvws.nl

Ministerie van Volksgezondheid
Welzijn en Sport

Datum Document

Kenmerk

2353103-1007854-PDC19

Bijlage(n)

-

Minister van VWS

Deadline: 06-05-2021

nota

(ter beslissing)

Zelftesten beschikbaar stellen voor meer groepen

1 Aanleiding voor deze nota

U bent eerder akkoord gegaan met het uitwerken van een plan om zelftesten te verstrekken aan kwetsbare groepen in thuisisolatie.

Er is de afgelopen periode gewerkt aan een scenario waarin zelftesten (op dezelfde wijze als eerder de PBM) via apotheken op naam verstrekt worden aan mensen in thuisisolatie. Het gaat om een beperkte groep cliënten die (nog) niet gevaccineerd zijn en daardoor extra kwetsbaar zijn; zoals kinderen met hoogmedisch risico of personen die vanwege specifieke comorbide oorzaken op advies van hun behandelaar geen vaccin krijgen toegediend.

In deze nota wordt u geadviseerd om 1 miljoen zelftesten aan deze groep via apotheken beschikbaar te stellen. Met de koepelorganisatie KNMP zijn conceptafspraken gemaakt. Na positief besluit zou de verstrekking vanaf 1 juli a.s. kunnen starten in apotheken.

2 Beslispunten, advies en mogelijk alternatief

1. Gaat u akkoord met het de verstrekking van 1 miljoen gratis zelftesten aan kwetsbare groepen in thuisisolatie?

Clïëntorganisaties hebben de afgelopen periode aangedrongen om zelftesten beschikbaar te stellen aan deze kwetsbare groep. Met de inzet van zelftesten aan de "thuisisolatie"-groep doet u iets extra's voor een groep met een medisch risico die (nog) niet van het vaccin kan profiteren omdat zij nog niet in aanmerking komen of omdat hun gezondheid dat niet toelaat.

U draagt op deze manier bij aan ontlasting van mantelzorgers, het hervatten van zelf afgeschaalde zorg, vermindering van isolement en wellicht tot meer mogelijkheden tot voorzichtige deelname aan de maatschappij.

Clïëntorganisaties hebben de afgelopen periode aangedrongen om zelftesten beschikbaar te stellen aan deze kwetsbare groep. Het gaat om mensen die vanwege een hoog medisch risico in thuisisolatie zitten en vooralsnog geen

zicht hebben op verbetering van hun situatie. Een deel van de groep is in afwachting van vaccinatie en een deel van de groep kan vanwege specifieke comorbiditeit, geen van de coronavaccins verdragen. Ook kinderen met een hoog medisch risico vallen onder deze groep. Een zelftest kan voor deze groep net een extra veiligheids-check bieden in het weinige contact dat er is met naasten/mantelzorgers. Daarbij zorgt de zelftest niet voor verslappen van de maatregelen, maar komt het bovenop de gehanteerde basisregels en reeds aanwezige persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM) die door deze groep zeer strikt wordt gehanteerd.

3 Samenvatting en conclusies

Zelftesten voor kwetsbare groepen

Clïëntorganisaties hebben de afgelopen periode bij het ministerie van VWS erop aangedrongen dat u zelftesten toevoegt als optie naast de PBM-pakketten¹ die voor (een deel van) de kwetsbare groepen in thuisisolatie beschikbaar zijn en hun noodzakelijke contacten².

Men is zich er terdege van bewust dat deze testen minder gevoelig zijn dan de klassieke PCR-test, maar geven aan dat dit wel voor verlichting kan zorgen voor bepaalde kwetsbare groepen omdat het als toevoeging op bestaande maatregelen wordt ingezet en niet als vervanging. Het draagvlak voor coronamaatregelen, en de naleving ervan, is zoals bekend bij deze doelgroep bijzonder hoog. Men bevindt zich vanuit angst voor besmetting soms al een jaar met het hele gezin in thuisisolatie.

De totale omvang van de mensen in thuisisolatie werd dit voorjaar door cliëntorganisaties geschat op 250.000, maar dit getal is op basis van de nieuwe inzichten inmiddels achterhaald. Het aantal bleek te hoog ingeschat en is ook nog eens snel in omvang afgenomen doordat (een deel van deze) medische risicogroepen inmiddels naar voren zijn gehaald in de vaccinatiestrategie.

Het gaat nu vooral nog om twee groepen:

- De groep van 10.000 ernstig gehandicapte/ chronisch zieke kinderen (0-18) en hun onvervangbare mantelzorgers.
- Een beperkte groep met contra-indicaties en aandoeningen die volgens het RIVM niet (of alleen na akkoord behandelaar) gevaccineerd dienen te worden met één van de COVID-19-vaccins.³ Deze groep is niet in cijfers uit te drukken. Het zijn hoogstwaarschijnlijk zeer kleine aantallen, waarbij het gaat om individuele gevallen waar de behandelaar van de cliënt adviseert om het corona-vaccin (voorlopig) niet te nemen.

Advies zou zijn dat verstrekking van zelftesten beperkt wordt tot die groepen die duidelijk af te bakenen zijn. Apothekers hebben goed zicht op de positie waarin cliënten zich bevinden. Met de KNMP is een speciaal (concept) verstrekkingsschema opgesteld waarmee de groepen te onderscheiden zijn.

¹ De naleving van algemene coronaregels onder de "thuisisolatie-groep met kwetsbare gezondheid" is hoog en aanwezige (mantel)zorgers kunnen zich nog extra beschermen met PBM-middelen die via de apotheken beschikbaar worden gesteld.

² Onder "noodzakelijke contacten" vallen: het eigen gezin, mantelzorgers en/of overige zorgverleners die nog niet gevaccineerd zijn.

³ <https://ici.rivm.nl/richtlijnen/covid-19-vaccinatie#4-contra-indicaties-en-aandoeningen-die-aandacht-vragen-bij-alle-covid-19-vaccins>

De verstrekking zal op naam gebeuren. Voorgesteld wordt om het aantal testen te maximeren op 25 testen per maand op naam van de persoon met hoog medisch risico voor de periode totdat de betreffende groep gevaccineerd is.

4 Draagvlak politiek

U bent meerdere keren door de politiek bevraagd of u voldoende oog heeft voor de noden van kwetsbare mensen in thuisisolatie. De verwachting is dat deze extra geste voor deze groep zolang men nog niet gevaccineerd is, kan rekenen op een breed politiek draagvlak.

5 Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

Vanuit de patiënten en cliëntorganisaties is de vraag ontstaan naar zelftesten voor mensen die vanwege uiteenlopende redenen (nog) niet gevaccineerd kunnen worden.

6 Financiële en personele gevolgen

[tekst 5.1.2e]

7 Juridische aspecten haalbaarheid

De Dienst Testen heeft in de periode van februari tot en met april 2021 72,1 miljoen antigeen zelftesten ingekocht voor het onderwijs onder voorwaarde van verkrijging van een CE-certificaat dan wel ontheffing daartoe. Hierbij is besloten dat het gelet op de tijd niet mogelijk was een aanbestedingsprocedure te doorlopen. Een beroep op dwingende spoed ten aanzien van deze inkoop werd twijfelachtig geacht, zoals onderschreven door de landsadvocaat.

Verwachting is dat er een aanzienlijk deel van deze sneltesten overblijft. Met deze verstrekking aan kwetsbare groepen wordt het niet-gebruikte overschot minder groot en daarmee achteraf het verwijt dat inkoop niet nodig was wellicht iets minder.

8 Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

Met PDC en dienst Testen is afgestemd dat er een beslag gelegd kan worden op 1 miljoen testen in 25-stuks verpakking.

9 Gevolgen administratieve lasten

N.v.t.

10 Toezeggingen

N.v.t.

11 Fraudetoets

N.v.t.

5.1.2e

5.1.2e